

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társanál.

Főszerkesztő:

Dr. Székely Albert

Felelős szerkesztő:

Dr. Fehér Márton.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

A szocializmus Magyarországon.

Irta: Mailáth József gróf.

El kell ismerni, hogy volt idő, a mikor a magyarországi szocializmussal talán többet foglalkoztak a külföldön, mint nálunk Magyarországon. A külföldi érdeklődése körülbelül a kilencvenes évek közepe táján kezdődött; már az 1894-iki híres hőmezővásárhelyi „erupció” után Budapestről külföldi lapok tudósítói és magánosok is mind sűrűbben küldözgettek szocialista ízű tudósításokat és cikkeket első sorban Németországba. A külföldi közvélemény érdeklődése föl volt kelte Magyarországi szocialis viszonyai iránt. Sokan olvasták Návay Lajos volt csanádmezei alispánnak, most országgyűlési képviselőnek egy előkelő bécsi társadalomtudományi folyóiratban megjelent dolgozatát, melyben a hőmezővásárhelyi parasztlázadás előzményeit, a torongás okait fejtegette, — az alföldi mezőgazdasági lakosság gazdasági és szocialis viszonyairól, egyuttal az alföldi magyar ember jelleméről is adott képet.

Návay igen helyesen kimutatta, hogy normális gazdasági viszonyok között a legszegényebb alföldi munkásnépnek is tűrhető a helyzete, elemi nyomor forrásokra nem kényszeríti. A hőmezővásárhelyi lázadás előzményei pedig: 1. az aszály, a mely a kukoricát majdnem teljesen tönkretette (ez most is nagyon aktuális: egymás után két rossz esztendő járt a kukoricára és éppen az Alföldön); 2. a folyószabályozási munkák megszűnése az a különös, külföldi ember előtt szinte érthetetlen körülmény, hogy a nagyobb keresethez szokott kubikosok a mindenesetre kisebb bérrel járó mezőgazdasági munkát vállalni nem akarták (most sem akarják); 3. az alföldi nép jellemében foglalt az a büszke vonás, a melynek következtében a család nőtagjait munkába küldeni nem szeretik; 4. a szocialista agitátorok munkája, a kik éppen a legalkalmasabb pillanatot, a téli munkátlanság idejét használják föl arra, hogy népies iratkáikkal és különösen lapjaikkal a nép lelkéhez hozzáférközzenek.

A Várkonyi által 1897-ben a

zemplénmezei Bodrogközben és Szabolcs megyében szított torongás alkalmával még nagyobb volt a külföldi sajtó lármája. Nemcsak a nagyobbakban, de ahány apró-cseprő szocialista folyóirat csak megjelenik Bécsben és Berlinben, ugyszólván valamennyire jutott Budapestre legalább is egy „eredeti dolgozat.”

Egy ideológus a papíron azt is szépen kiszámította, hogy a mezőgazdasági munkás a magyar Alföldön nagyobb lakásbért fizet, mint a nyugat nagyvárosainak palotáiban lakó iparos munkás, a min a magyar viszonyok ismerője csak mosolyoghat. Azt azonban nem értik meg, hogy főleg a Bodrogközben jómódú kiskisgazdák forrongtak, hogy Várkonyi és az ő ügynökei annak a reménynek a keltegetésével léptették be ezt a népet a szocialista falusi egyesületekbe s fizetettek elő vele lapjukra, hogy e belépéssel „jussolni” fognak — a földosztáson. Nem akarok itt az egyes és igen jellemző epizódokra bővebben kitérni, de az akkor készült hivatalos jelentések megállapítják, hogy anyák a csecsemő gyermekeiket, asszonyok az Amerikában időző férjeiket beiratták a szocialista szövetezetbe. Ez a különben tukar és takarékos nép nem sajnálta a költséget, mert elhitették vele, hogy „jussolni”, földosztás lesz. A mikor pedig szabolcsmezei és bodrogközi küldöttségek keresték Budapest Várkonyit és sürgetni akarták, hogy tegyen már valamit, Várkonyi pedig nem kívánta, vagy nem merte őket fogadni: kez alatt elterjedt a híre, hol annak, hogy Várkonyit a hatalom lecsukatta, fogva tartja, hol meg azt rebesgették a talvakon, hogy Várkonyi a határon, a „gránicon” áll négy kozák sereggel, a melyet a muszka cár bocsátott rendelkezésére, hogy e segítséggel a népet fölzsabadítsa.

Kevesen tudják ezt idehaza is, hát még a külföldön. Pedig a multak alapos ismerete nélkül nem lehet megérteni a mai helyzetet s nem lehet helyesen megítélni a magyar társadalomnak a mezőgazdasági és ipari szocializmushoz való viszonyát sem. Nagyon valószínű, hogyha a nyugati nagy iparvárosok műveltebb

szocialista munkásai betekintést nyernének a magyar agrár-szocialis mozgalmak motivumaiba ezekkel minden szellemi közösséget sietnének megtagadni.

Nem rég olvastam a *Budapesti Hírlap* egyik érdekes külföldi dolgozóírásának, Raoul Chéland urnak cikkét a magyarországi szocializmusról, mely cikk a *Revue Socialiste* párisi folyóiratban jelent meg. Chéland ur évekig élt Budapesten, itt tanulmányozta viszonyainkat s a külföldi sajtóban jelentékeny szolgálatot is tett nemzetünknek. Azonban, úgy látszik, az ő figyelmét is csak a jelen eseményei foglalkozták le teljesen. Nem ért rá a magyar nemzet s a magyar társadalom muljának kutatására. Különben nem szaladt volna ki tollából ilyenforma állítás, hogy „a magyarok a szocializmus fölnyomulásával mit sem törődtek, közömbösen néztek, ellene a munkások és a szegény nép érdekeinek fölkarolásával nem védekeztek, mert náluk a szocialista szervezkedés is háttérbe szorult más érdekek, nevezetesen az Ausztriával való örökös közjogi viták előtt, a melyeket a magyarok tulságos mértékben folytattak.”

Chéland ur tehát egész jóhiszeműen úgy tüntet fel bennünket, mint a kik a szocialis kérdéssel nem törődünk, mert jobban szeretünk Ausztriával veszekedni. — Ezt az állítást legalább is enyhíteni kell, hogy igazolható legyen.

Valóság az, hogy nálunk a közjogi kérdéseket sajátos helyzetünknel fogva erősen homlokterbe kell helyeznünk, mert gondolják meg csak, hogy Magyarország és Ausztria között példátlanul álló közjogi viszony olyan problémákat ad föl, melyeket más nemzet nem ismer s így jelentőségüket sem tudja egykönnyen megérteni. A közjogi határvilongások nálunk sok erőt és időt öröklnek föl látszólag haszontalanul, de ebből a magyarság politikai éretlenségére következtetni igazgatlanság volna. Inkbá az a hiba talán, hogy a nemzet legfőbb vezérletében nem tudnak történelmi magaslatokra emelkedni!

A magyar társadalom vezetőosztályainak a szocialis kérdések

kel szemben tanusított közömböségét magunk is eléggé korholjuk, de ennek a közömbösségnek oka távolról sem az, a mit Chéland ur állít, tudniillik a jósvivőség, az emberbaráti szeretet hiánya. Hiszen a birtokos középosztály, ugynevezett „gentry” nagy részét éppen a jó szive és határtalan vendégszeretete, pazar bőkezűsége vitte romlásba.

Nincs itt hiány emberségben és a nép sorsa iránt való jóindulatu érdeklődés erkölcsi feltételei nem hiányzanak. Azonban ne tessék csodálkozni, ha a jobbagyfölszabadító társadalmat a rohamosan előtörő századvégi munkáskérdések megelőzték, nem együtt fejlődött velük, tehát egyszerűen nem is érti meg azokat s idegenül fogadja; innen a látszólagos közömbösség vádjának megítélésénél az is, vajjon a földbirtokosok és nem inkább a munkások vonták ki magukat a közömbösségnek abból a patriarkális kötelekéből, mely régebben őket összekapcsolta. Kétségtelen, hogy sok helyt nem a fölgyülemlett szocialis bajok, hanem a rohamos bújogatások okozták a szakadást.

Még a Dunántul is például két évvel ezelőtt ugyszólván nyoma sem volt a komoly bajnak. Ottani emberektől tudom azonban azt is, hogy éppen két évvel ezelőtt egy amerikai gépgyár budapesti raktárának ügynöke (a ki egyuttal szocialista lapszerkesztő is volt), feltűnő és szinte lerázhatatlan „intenzivitással” kínálta cége *aratógépjait*. Mikor kérdezték tőle a gazdák, miért fáradozik annyit hiába, hiszen van és lesz ott kézi munkaerő elég, aratógépei tehát nem kellene sem most, sem a jövőben, az ügynökkészítő ur erre nagy székreció kikötése mellett többeknek ezt felelte:

— Pedig jó lesz gépet venni, mert szükséges lehet rá két év múlva, akkor kitör az általános arató-sztrájk!

A dunántuli birtokosok, akikről annyit csak föl lehet tenni, hogy munkásaikkal szellemet annyira ösmerték, kinevették az ügynököt. Pedig igaza volt ennek az embernek, nem hiába volt szocialista lapszerkesztő: a „jövőbe látott.” Két év múlva — az idén — csak-

Lapunk 8 oldal.

Must-

BOR és SZESZMÉRŐK

kaphatók: HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerész üzletében (Drogéria.)

Sátoraljaújhely, Főtér,

ugyan sztrájkoltak több dunántúli vármegyében a gazdák cselédjei és a mezőgazdasági munkások.

De hogy itt sem tudatos szemlémi áramlatról van szó, hanem újra csak a nép naiv hiszékenysége játsza a főszerepet, erre magukat a szocialistákat cítljuk meg tanukul.

A magyarországi szociáldemokrata párt a Párisban 1900-ban megtartott nemzetközi szocialista kongresszushoz beterjesztett jelentésében még elég keserűen panaszkodik arról, hogy Magyarországon a szocializmusban eddig-élé (1900-ig) nem lehetett jelentősebb eredményt elérni; az ipar kezdetleges. Azért az ipari munkások között való mozgalom Budapestre, némely nagyobb vidéki városra szorítkozik. Künn azonban a mezőgazdasági lakosság alsóbb rétegeiben igen nehezen fog az „eszme.“

S mégis mit látunk: 1900 óta alig mult el esztendő részleges arató-sztrájk és munkásmozgalom nélkül, 1903-ban pedig kétségkívül a politikai viszonyok behatása alatt is, a Délvidéken az oláhok és szerbek között majd nem a fegyveres lázadásig érlelődött a forrongás. A szocialista mozgalom durva, éretlen, anarkista és kommunista jellegű támadásokkal fajulnak mindig, ha azok a falusi nép köréből indulnak ki Olaszország, Spanyolország, Irország és legutóbb Magyarországon példája igazolja ez állításunkat.

A vidéket, a mezőgazdasági lakosság alsóbb elemeinek elég nagy tömegét ma egy nemrég keletkezett új árnyalat, az „újjaszervező szociáldemokrata párt“ tartja hatalmában. Ez a nép hazafias érzülettel legalább eltűri, a nemzetköziséget jelszónak ugyan hirdeti, de végső célját nem nagyon bolygatja, a „kollektívizmusból“ egyelőre csak annyit mutat ki, hogy a nagybirtokokat föl kell osztani.

A vezetőség egyik közönséges taktikai fogása, hogy a *parcellizálásokat*, a melyek most elég gyakoriak, a nép előtt minden alkalommal a maga érdeműl igyekszik föltüntetni. Még csak néhány éve áll fönn ez a párt, de már elég bajt szerzett a Délvidéken Arad, Bihar, Temes és Torontál megyékben előfordult véres zavargásokat, úgy látszik, az ő agitátorai szították.

A szociáldemokráciának ez a két felekezete különben annyiban egyezik a külföldi szocialistákkal, hogy egymás közt folyton marakodik, a vezérek sajtóban és röpiratokban mérges polémikákat folytatnak egymással.

E két árnyalat mellett harmadiknak volna még Várkonyi Istvának töredék pártja, a melynek központja és vezetősége nem Budapesten, hanem Hódmezővásárhelyen van.

Várkonyiék az utóbbi időben kerültek a töltönést. Lapjaik keveset beszéltek magukról. A hírhedt „Földmívelő“ néhány évvel ezelőtt megszűnt. Most azon-

ban, úgy látszik, *Várkonyi elérkezettnek véli az időt arra, hogy a küzdelemre kilépjen.*

E sorok írója Szatmáron *Magyar Földmívelő* címen 1897-ben lapot indított a kisemberek számára, a Várkonyi által szerzett bajok homeopátiás gyógyítására. Nemrég tapasztalnom lehetett, hogy Várkonyi a maga régi lapját, a *Földmívelő-t* fölélesztette és a *Magyar Földmívelő* lap címszalagjaival akarta a közönséghez csempészni.

Megjegyzem még, hogy Várkonyiék „független szocialista párt“nak nevezik magukat.

Nálunk tehát a szocialistáknak három frakciójuk van; a külföldön igaz, még több is van. Politikai hatalmat a szocialisták egészen a *legutóbbi időig* (a Fejérváry-kormányig, a mikor a kormány nyíltan a szociáldemokratákkal kötött szövetséget) nálunk nem gyakoroltak. Ugy tudom, hogy Bács megyében sikerült a szocialistáknak legelőször néhány közönség és a községi képviselőket magukhoz ragadni. Az általános képviselőválasztások idején számos jelöltet állítottak ugyan a szocialisták, de a győzelemnek minden reménye nélkül, pusztán agitációs célokra.

1901-ben Széll alatt összes jelöltjeik nem kaptak ezer szavazatot az egész országban. Kivétel csupán Várkonyi, aki Gyomán és Mezőti, a ki Szentesen több száz szavazatot kapott. Már az idei januári választáson tudvalevőleg két szocialista képviselő került be a parlamentbe: *Achim és Mezősi*; mind a ketten az „újjaszervező“ szociáldemokrata párt-hoz tartozik.

Magyarország területén a legutóbbi népszámlálás valamivel több, mint 200.000 ipari munkást talált. Ezek közül, a szocialisták kimutatása szerint, mintegy 60—70.000 az úgynevezett „szervezett“ munkás.

Tudni kell azonban, hogy a „szervezett“ munkások nyolctizedrése Budapesten van. Ez a tömeg a vezérek intésére talpraáll és politikailag is eléggé tegelemzett. A vezetőség könyvek, röpiratok, hetilapok s most már napilap által is folyton hat rájuk. Az utcát ők uralják, fölvonu'asaik alkalmával pedig nagy tömegükkel erősen szuggerrálják a főváros lakosságát.

Tegyük hozzá, hogy a budapesti intelligens emberek nagy része nemcsak magyar, de külföldi lapokat is olvas s ezek révén, nemkülönben a magyar lapok külföldi táviratai által is a főváros közönsége szociális szempontból erős befolyások hatása alatt áll. Ez a budapesti hangulat természetesen a politikusokat és a sajtó munkásait erősen befolyásolja s ezek a befolyások a gyakori érintkezés, úgy szintén a sajtó útján, észrevétlenül kihatnak az egész országra. Ez magyarázza azt a jelenséget, hogy az ipari szocializmus nálunk olyan politikai hatalomra és befolyásra készül kapni, a mely a magyar ipar fej-

lettségével s az ipari munkások számával arányban nem áll.

Posadovszki belügyi államtitkár a kereskedelmi szerződések tárgyalása alkalmával egészen nyíltan kijelentette a német birodalmi gyűlésen, hogy a mezőgazdaságot védelmezni kell, mert a szervezett mezőgazdasági lakosság tömör sorai szilárd bástyát alkotnak a szocializmussal vívódó városi elem nyugtalan vergődéseinek fölfogására, lecsillapítására és ellensúlyozására.

Ez az utmutatás nekünk is szól. A magyar gazdáknak a céltudatos szervezkedés hasonló munkáját kell elvégezniük, hogyha a nagyobb politikai konvulziókat el akarják háritani a négy folyam országáról.

Es a magyar gazdákat élet-heti is a biztos remény, hogy ezt a munkát elvégezhetik. Tünetek mutatkoznak, mik e munka megoldásának lehetőségére ugyszólván rávezetik a gazdaközönséget.

Mérlegeljük csak a szociáldemokrata párt újabb botlásait, melynek hatása alatt saját benső szervezetében bomlás, kiábrándulás és nyílt elpártolások napirandennak.

Vizsgáljuk csak a nemzet józan, higgadt részének és óriás részének fölfogását, mely egészen megdőbönt az általános választási jognak ilyen megfontolatlan, könnyelmű, lelkiismeretlen behozatalának még csak gondolatától is.

A nemzet komoly, javarésze — mondjuk — egyhangu, hatalmas tiltakozás útján kiáltja oda a féltelen kormányzatnak: — Megállj, vagy pusztulj! Ne merd megtenni, hogy *ezt a különben nagy nemzetek jogát, az általános választási jogot, mint silány eszközt használj föl a nemzet lefegyverzésére, a kormány föntartására és a létjogosultságától immár megfosztott szabadelvű párt életbenmaradására.*

Sohasem érkezett el jobban szerintünk az idő, mint éppen most, hogy a gazdaközönség a nemzet legnagyobb testévé fűződve, megvédelmezze a mezőgazdaságot, vele az ipart és kereskedelmet, megvédelmezze a nemzetet a nyugtalan vergődések és veszedelmes tulzásoktól. Es rávezsse *az igazi szociális munkára, mely egyedül van hivatva ez országunk boldogítására.*

Csak az előítélet nélküli, de egyszersmind teletöltlen s éppen azért többnyire lelkiismeretlen *radikalizmus* hódol még ma is annak a nézetnek, hogy a fönnálló rend romjaiból virágozhatnak föl csak a jövő társadalom új élete. A ki tartós és biztos haladásra törekszik, az *egy osztálynak* életfeltételeit mindig csak a *többi osztályokkal*, tehát a *közhatással* összefüggésben fogja keresni.

Igaz, hogy ez az ut a *terhesebb* s nem mindenki választja azt örömet. Azonban mégis csak ez az *egyedüli*, mely eredményhez vezethet, a mely nem áhitozik arra a tetszésre, tapsra, melyet a kecsgetető beszéd mindig elér!

Színházunk sorsa.

Komjáthy János szinagazdát ez idén is befolyamodott a sátoraljaujhelyi szinügyi bizottsághoz, hogy tölben ne kelljen neki minduntalan átrándulnia Ujhelybe társulatával.

Komjáthy kérdésnek rugó eléggé ismeretesek: az ujhelyi színház helyisége, mely *Széky* pmester urnak kitűnő produkációja, különösen téiben alkalmatlan színjátszásra, lévén eugos, rossz berendezésű, hideg, egészségtelen, kicsi, tűzveszélyes és más hasonló nyaralában szenvedő, ami mindennél jobban dicséri az alkotóját, a még mostan is dicsőségesen uralkodó despotát. Meg aztán — amint Komjáthy mondja — az ujhelyi közönség sokkal jobban elzérti az operettet, mint a drámai előadásokat, — már pedig Komjáthyék téiben csak drámai társulatul jöhetnek át. Így aztán a téli átrándulások rendszerint deficitell járnak, nem is számítva azt a sok megbetegedést, influenzát, reumát, közsénynt és szolid náthát, aminek áldásaiban a téli átrándulások részesítik Komjáthyékat.

Hát ez mindenesetre megszívlelendő dolog és Komjáthy direktor kérelmét, melynek a szinügyi bizottság eleget is tett, határozottan méltányolni tudjuk. Komjáthynek igaza van.

Az éremnek azonban van egy másik oldala is, melyből aztán ki-tűnik, hogy nem csak Komjáthynek van igaza. Hanem igazuk van azoknak is, akik nem tudnak belenyugodni abba, hogy télen semmiféle szórakozásuk ne legyen.

Nézünk csak közelebből ezt a kérdést. Csak ismétlésekbe bocsájt-koznak ugyan annak a regisztrálásával, hogy keresve kell keressünk még egy olyan unalmas, csuf vidéki várost. mint Ujhely, de jó lesz azért kiemelni ennek a mi szerencsétlen városunknak szomorú helyzetét kulturális szempontból. Minden valamirevaló városnak télen állandó színháza van és e mellett más szórakozása is bőven akad. Nálunk egy Kazinczykór nevű egyesület képviseli mindössze a közmivelődési faktorokat, de a kör örökké álmos, sőt most javában alszik, mint a bunda. Egy-egy mükedvelői előadás szennáció szám-ba megy és ami élénkség van itt télen, azt a bálók hozzák, de ezek is csak minél ritkábban és ezek amugy is inkább a zsebekre mint a mivelődésre vannak hatással. Szóval cudarul unalmas életünk van nekünk ujhelyieknek, elparlagiasodunk, penészedünk, összegyürödünk lassacskán.

Ezekhez pedig mostan még attól a husz vagy hány színház estétől is meg leszünk fosztva, amikben eddig Komjáthyék jóvoltából részesültünk. Hát nem borzasztó állapot ez? Kultur ember nézheti ezt nyugodtan egykedvűen?

Komjáthynek igaza van, neki nem érdemes átjönni. Nekünk, akik azt hirdetjük, hogy egy olyan város, mint Ujhely, nem lehet el színház nélkül, szintén igazunk van.

Csak *Széky* pmester urnak nincs igaza, aki azt a fuser színházat a nyakunkba varrta, akinek minden dolgához hasznavehetőség és átok tapad és amit már rég ártalmatlanná kellett volna tenni, hogy valahogy ne boldogítsa tovább Ujhelyt szerencsétlen „alkotásival.“

Szóval, hogy befejezzük cikkünk-et, Komjáthynek nem kell a téli Ujhely, nekünk nem kell a téli Komjáthy, — így hát egészen rend-ben volnánk Komjáthyékkal. Józan ész szerint ebből más nem következtethet, mint az, hogy módot kell keresni arra, hogy élvezhessünk télen is szinlelőadásokat.

A szinügyi bizottság csak úgy fog eleget tenni kötelességének, ha pályázatot hirdet az ujhelyi színház téli szezonra. Adjuk ki az ujhelyi színházat

BARNADEZSŐ

női ruhakelme, vászon, szőnyeg és fehérnemű üzlete
Sátoraljaujhely, Kellner-féle ház, a főtőzsde mellett
Kívánatra mintákkal szivesen szolgál.

egy szerényebb, de azért a mi igényeinknek megfelelő szintársulatnak, úgy amint az más magunkfajta városban szokták. Élvezük az új darabokat mi is frissre, ne puszteszen, úgy mint eddig. Hogy sok derék vidéki szinigazgató fog pályázni az új helyi színházra, azt talán fölösleges is felemlíteni.

Allandó téli színházat kérünk. Bizunk Dókus Gyulában, a színtügyi bizottság elnökében, hogy a bizottság élén ő fog a legjobban serénykedni az allandó téli színház megvalósításában.

Mert azt nem lehet tűrni, abban nincs igazság, hogy fuser polgármesterek hibájából egy város műpártoló közönsége unalomra megpénzesedésre legyen kárhoztatva.

Habitű.

Közéletünk élénkítése, baráti ismeretség . . .

Irta Dr. Székely Albert.

(III.) Barátom az izgatottságtól elfáradva szűrszölte kihűlt feketekévéjét és folytatta:

Remek jelszó: baráti ismeretség! Tudod, hogy milyen barátságban vagyunk mi a férfiak? Mert az tagadhatlan, hogy a férfikkal te is, én is, mások is jó barátságban vagyunk. Ezt is megmondom.

Ha nálunk pinceszor van, nagy vacsora, szüreti multság teive van a lelktünk örömmel, hogy az uri társaság is megtisztelt minket jelenlétükkel s kegyesen leereszkedik megenni a mi asszonyaink kitűnő főztjét s meginni pompás borainkat, de láttad-e már valamikor valamit, hogy urisszonyait is elhozták volna? Vagy egyáltalában volt-e még merszünk is meghívni a „kedves jó barátunk” „nagyságos feleségét”?

De nem is lehetett, mert hisz az egy elzárt kaszt, a kínai falmál is kinaibb előítéletekkel, gőgös felsőbb-séggel s mi nála meghajással, szégyenteljes gyáva hallgatással meg előmozdítottuk ezt az ősi copfort.

Es ami „tegezűdű” jó barátunk, ha elbűcsuzik tőlünk még kezét is csókol illedelmesen a vendéglátó zsidóvallású urisszonyoknak. Sőt ha véletlenül feleséggel sétál a Kazinczy-utcán s ő „egyedül” jön veletek szembe földig le is emeli kalapját s mosolygó arccal, de lehetőleg tompított hanggal, hogy másvalaki valahogy meg ne hallja, el is rebegi, hogy „kezet csókolom”, de ha megesis az a szerencsétlenség, hogy a tegezűdű jó pájtásod feleségével, vagy az „uri társaság” más hölgy tagjaival jön veletek szemben, akkor várható a szokásos „kezet csókolom”-ot. A te uri barátod, ha van erkölcsi bátorsága, kárpótálval egy még nagyobb „szálszolgájával” köszön nektek, avagy pedig nagy zavarában, mert hisz lelkiismerete és tisztességre turalja, igyekszik elfordítani a fejét és vagy mély diskurzusba bocsájtja magát „ő nagyságájával” és mélyen hozzáhajol, mintha nagyon el volna merülve a beszélgetésben és titeket észre sem látszik yenni, vagy pedig erősen nézegeti a kirakatokat s betekint az üzletekbe, mintha keresne valakit, csak hogy ne kelljen olyan „barátságosan” viselkednie és köszönni, mint mikor felesége ő nagysága ellenőrzése alatt nem áll.

Csunya, inhumanum, lelkiszegénységre valló bujkálás ez a társadalmi illem és a felekezeti türelmetlenség között!

De hiszen édes barátom, — felelém én — te most ugyanabba a hibába esel, mint a melyet elbeszélésséddel elítélni s aztán bizonyára javítani ohajtánál, vagyis: általánosítás, holott vannak szép és dicséretreméltó kivételek.

Ösmerek meglétt előlké zsidó urakat, kik más vallásuknál is nagy tekintélynek örvendenek évek hosszú sora óta, nemde?

Sötétség, humbug az egész! volt az indulatos válasz.

Mondok én erre valamit, folytatád az elbeszélő.

Néhány évvel ezelőtt együtt mentünk egy öreg úrral, ki a zsidó hitközség tekintélyes, befolyásos embere volt és épen a szertegyletnek egy fontos ügyét beszélgettünk meg s aki szerénytelenség nélkül mondva nagy tisztelom s igen bizalmas jóakaróm volt. Egyszerre csak elhaladt mellettünk egy fiatal ember. Régi nemesi család sarja, ki nagy kalapfenéccsel köszönt az öreg úrnak.

Hozzám fordult erre az én öreg barátom s kérdi tőlem. Mikor lesz megint megyegyűlés? Bámultam az öregre, hogy jut hirtelen eszébe ez a kérdés? — No igen, nem látja, hogy ez a fiatal ember milyen csatolnak köszöngtetett nekünk. Máskor alig ösmerek meg, alig billenti meg a kalapját, s most olyan iszonyú nyájas, illedelmes, bizonyára a legközelebbi megyegyűlésen valami aljegyző, szolgabírói, vagy főszolgabírói választás lesz.

Biz Isten, hogy keserű hahotára fakadtam ezen az igazán szellemes és találó logikán.

Nohát ilyen ez a nagy tekintély. Kérdézd meg azokat az öreg urakat, hogy hány ezer forint kölcsönösszegbe s hány váltóigrocskára került nekik az a nagy tekintély és nagy barátság!

Ez az igazság. Önerdek és hasznosság az egész. Ha egy szegény zsidó csal, te is család vagy, hát nem nagyobb az előbb előadott erkölcsi család, amit velünk ezek az urak elkövetnek?

Közéletünk élénkítése, baráti ismeretség csak akkor lehetséges, ha kivételünk a szivtelenség, a lelketlenség csunya mezéből és igaz műveltséggel, lelki emlékedtséggel, őszinteséggel, kölcsönös megbecsüléssel, jóakarattal és főleg finom igazi uri tapintattal közeledünk egymáshoz akkor is, amikor embertársunkra anyagilag szükségünk nincs.

Ne farizeuskodjunk s lebbentsük fel egy pillanatra őszintén az álarcot! . . .

Késő éjszaka volt midőn a kávéházból hazafele ballagtam. Négy jökeűdű úr, kik mind más vallásfelekezethez tartoztak, haladtak jökeűdűen az „Üngvár” felé. Úgy ölelgették, úgy csókoztatták egymást. Milyen jó barátok ezek, ha egy kicsit be vannak kapatva . . . Vig cimborák! Jó éjszakát!

A MEGYE ÉS VÁROS

× **A városi képviselőtestület figyelmébe!** Sajnhely város polgármestere a fozasztási adóhivatalnál betöltendő 4-ik küllellőnőri állásra pályázatot hirdetett, de — a többi állásokra nem. Pedig a közgyűlés határozata és szabályrendelet értelmében a fozasztási adóhivatalnál levő összes állások betöltésére pályázatot kellene hirdetni, mert azok véglegesen betöltve nincsenek. Mikor ugyanis a fozasztási adóhivatal szervezték, nem volt még erre vonatkozólag a városnak szabályrendelete, miért is a személyzetet csak ideiglenes minőségben lehetett alkalmazni. Most már azonban meg van a felsőbb hatóság által is jóváhagyott szabályrendelet s ennek értelmében az összes állások véglegesen volnának betöltendők még pedig úgy, hogy az összes pályázók közül a fozasztási adóhivatal betöltésének ellenőrzésére ki küldött bizottság ajánlatára a polgármester nevezné ki a legalkalmasabbnak vélt pályázót. A polgármester azonban ősi szokáshoz híven nem sokat törődik a szabályrendelet paragrafusával, hanem csak a 4-ik állásra hirdet pályázatot, mert úgy látszik attól tart, hogy, ha az összes állásokra lehet pályázni, egyik-másik kedves embere kibuknék hivatalából. Mivel azonban a városnak nem ér-

deke, hogy hasznavehetetlen emberek szabályrendelet ellenére is hivatalban legyenek, főlhívjuk ez ügyre a képviselőtestület figyelmét, hogy a polgármestert utatsa, hogy a fozasztási adóhivatalnál az összes állások végleges betöltésére hirdessen pályázatot.

× **A sárospataki járás végleges kikeresése.** A vármegye törvényhatósági bizottsága az allandó választmányi kebeléből kiküldött albizottság javaslatának egész terjedelmében való elfogadásával 1901. évi május hó 14-én tartott közgyűlésében hozott határozatával Sárospatak, B.-Halász, Józseffalva, Károlyfalva, M.-Hotyka, Trauconfalva és Végardó községekből összesen 12315 lélekszámmal szervezett járáshoz a közgyűlés és a községek érdekeiből még a következő községeket csatolta: a bodrogközi járásból: Karád, Luka és Vajdácska községeket összesen 4440 lélekszámmal; a tokaji járásból pedig B.-olaszi, B.-Sára és B.-Zsadány községeket összesen 1894 lakossal s ennek folytán a sárospataki járás községeinek száma 13-at, lakosainak száma 18649 lelket fog kitenni.

× **A sátoraljai járás megannyobbitása.** A bodrogközi járásból, mint fentebb láttuk, 3 községet a sárospataki járáshoz csatoltak, de ezek kicsatolása után is oly nagy terjedelmű és népes maradt, hogy a közvetlen Sátoraljai járás szomszédságában fekvő Alsó-Berecki, Felső-Berecki, B.-Szerdahely és B.-Szög községek közigazgatásának ellátása nehézségekbe ütközik; viszont pedig ez Sátoraljai járásból azokkal könnyebben lesz előlatható; a sátoraljai járás községeire pedig sokkal kedvezőbb, mivel azoknak piacat is Sátoraljai járás képezi: elhatározta tehát a vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy Alsó-Berecki, Felső-Berecki, B.-Szerdahely és B.-Szög községeket összesen 2641 lakossal a sátoraljai járáshoz csatolja és főkéri a m. kir. igazságügyi és pénzügyi minisztereket, hogy az itt felsorolt 4 község a kir. járásbíró és a kir. adóhivatal tekintetében is Sátoraljai járáshoz csatoltassék.

× **A vármegye szállítóit.** Zemplén vármegye alszpanja az 1906. évre fölmerülő dologi szükségletek biztosítása céljából árlejtést hirdetett, melynek eredményeképp a tízfia szállítást Glück Adolf sauhelyi fakereskedő, a huszárok és hajduk ruházathoz szükséges posztó szállítást Zinner Adolf sauhelyi kereskedő, ugyanezek ruházatának a varrását Krajnyák Sándor sauhelyi szabómester, ugyanezek lábbelijének szállítást Stefan Miklós sauhelyi cipész, s végül az irodaszer szállítást Boros Jenő nagyvárdi papirkereskedő nyerte el, míg a vármegyei hajduk és huszárok részére szükséges papkák s nyakkendők szállítására Friedmann Markusz sauhelyi kereskedő részéről beadott ajánlat mellőztetett s az alszpan fólhatalmaztatott, hogy ezeket árlejtés mellőzésével egy bpesti cégnél szerezze be. A nyomtatványokra beérkezett ajánlatok elfogadása tárgyában a törvényhatósági bizottság határozatát az alszpannak e tárgyban teendő jelentésének beérkezéig felfüggesztette.

A HÉTRŐL.

Zacslgyűlés.

Zacslgyűlés: Örömmel látom, hogy a t. urak ma még nagyobb számmal jelentek meg a közügy szolgálatában, mint a multkor, ami mindennél jobban bizonyítja, hogy a zacslgyűlések eszméje életrevaló volt. Udvözölöm önként, a gyűlést megnyitom.

Egy városatyja: Szívem régóta fáj már amiatt, hogy mily lanyha Új helyben az érdeklődés a közügyek iránt. Hála Istennek, ma már elmondhatjuk, hogy a jég meg van

törve. A képviselőtestületi ülésekre csak alig néhány városatyja üti az orrát, a mi gyűlésünkön pedig ime mily nagy a résztvevők száma!

A horodásu városatyja: Hátha még jobb zacslit adnának!

Zacslgyűlés: Bocsnádot kérek, a jelenlegi nagy piaci árak mellett lehetetlen ez. A mai illés tárgyál az utcarendezés ügye van félgyál. Meltőztassanak hozzászólni. Csak barátságosan, jóakarattal uraim!

Egy régi városatyja: Uraim, én anélkül, hogy általánosan a város utcáinak állapotát firtatnám, csak az én utóamról fogok szólni. A nagy állomás felé vezet uton lakom. Uraim, borzasztó ut ez. Ha sár van, beragad a cipő, ha szárazság van, zsebkendő kell a szába dugni a porfelő ellen. Elképzelhetik az urak, hogy az utasokra is milyen nagyserű benyomást tesz megérkezésük első percsében Új hely emiatt az utca miatt, amely múltán mondható a város legfogalmasabb utójának. És a legporosabb, legsárosabb, legborzasztóbb utójának. Sok utas, aki a város megtekintésére indul, visszafordul a rettenetes sár és por miatt. De nekünk új helyeknek is, akik szintén utaztatunk, mennyi sokat kell szenvednünk emiatt a ronda utca miatt. Egészségünket, lakosainkat, ruháinkat tönkre teszi. Hát olyan sokba kerülne ezen a rövid utcán a gyalog és és kocsiut rendezohozása?

Egy fiatal városatyja: Uraim, én is csak a magam utóamról fogok beszélni. Az én utóam még sokkal mostohább utóaja a városnak, mint az előttem szóló zacslitgyűlés uré. A kis állomás felé vezető uton lakom. A képviselőtestület már két éve elhatározta ugyan ennek az utóának a rendezését, de ez csak elhatározat maradt. A csörgő országút százsor köllöm, mint ennek az utóának a szekérútja. Oriási sár, illetve egetverő porfelő lép a kocsiak és szekerek nyomába. Még a szobákat sem lehet szellőztetni, mert a nyitott ablakon át belepi és tönkreteszi a por a butorokat. A gyalogjáró jóbb nem beszélni. Pedig ezen az utóán jönnek-mennek naponként többször a gyáristák, az utazó községek, meg aztán magának a teljesen kipepített utóának is sok lakója van már. Kérdem az urakat, nem kéne kiprolni az olyan tanács nadrágot, mely ilyen állapotoknak a szerzője?

Nagy zaj, általános helyeslés és felháborodás. A pinórok egymás fejéhez vágodásák a tányérokat. A zacslgyűlés tagjai földlnek az asztalról és hevesen szűdják a tanácsot. A leggyakrabban ilyen felkiáltások hallhatók: „Le a despotával yessen a tanács! A zacslgyűlés a pinórdarabokatok magához rendeli és így nagy nehezen rendet csinál és szőhoz jut!”

Zacslgyűlés (Elkeseredetten): Urak, így lehetetlen tanácskozni. Ami célunk nem veszedékes, hanem a közügyeknek barátságos és jóakarattal megbeszélés. Az eddig felsorolt két urnal pediglen hogyan lehetne a közügy feltalálni, mikor mindketten önözön csak a saját utóamról beszéltek. A gyűlést bezárom.

Egy epés városatyja (igen hevesen): Hát felesleges is az utcarendezésről tovább tanácskozni, az ügyet alaposan feltárgyaljuk. Ha a nagy állomás és a kis állomás felé vezet, tehát a legfogalmasabb legexponáltabb és legelőnkebb utóak a fentebb rajzolt szomorú állapotban vannak, milyen rendezettek lehetnek a többi utóak!

Zajos közbeszólások: Igaz, úgy van!

Ismét nagy felháborodás, a tányérok esőrómpölve jobbra-balra hullnak, a tanácsot zacslgyűlésben fűrik. A sáncok fűrkészen a despot felé irányulnak, sápadt arcot, remegő ajkát vilévn látni. A fűrkésző szemek azonban csalódnak. A despotá vigabb mint valaha, barátságosan nevet, nem: bújjálj mosolyog, majd szőlásra készen feáll:

A despotá (páthosszal): Édes barátim, nincs szebb és férfiasabb dolog, mint a közügyek harcterén küzdeni egy világ, egy ország, egy város népe javára. Nekünk Új hely város érdekeiben kell küzdeni. *(Léhetőleg minél sunyibb archifjezetessel.)*

Jól esett lelkennek az előbbi kritikákat hallgatni. Uraim, és jó barátaim, én mindig hallgatók az önök bölcs tanácsaira. Valóban, sok rendezni való van az ujhelyi utcákon. (Eltűnés legbájosabb mosolyát.) Indítványozom mondja ki a zacsligyi, hogy egy később meghatározandó időben a zacsligyi összes tagjai az ujhelyi utcák tanulmányozására fognak menni. Így lehet csak abajokat orvosolni. Minden utca minden ötödik házában ez alkalommal a tanulmányútagjai számára *ad hoc* vendéglők lesznek felállítva, melyeknek költségei az előre nem látott kiadások terhére irányandók —

A desputa nem folytathatta tovább, mert szavai a zacsligyi lelkes éljénél futtak. Az előbbi kép alaposan megváltozott. Örömmel mosolyogtak a tagok és mindenki azon volt, hogy megcsókolhassa vagy legalább megölelhessen a desputát.

Zacsligyi: Az általános lelkesedéssel úgy látom, hogy a püester ur indítványát határozottá emelhetem. (Általános éljenzés.) Mielőtt az ülés berekesztendő, kinek van valami indítványa?

Első barát (harsány hangon, fiatalos kézzel, lelkesülten): Mivel úgy látom, hogy a zacsligyi megféle a közérdek szolgálatában álló hivatalának, indítványozom, hogy töröljék el a képviselőtestületet és kiáltjuk ki a szabad és független zacsligyi polgármester ellenőrzésének szervét.

Második barát: Én a zacsligyi ülések jövőjét csak úgy látom biztosítva, ha nemcsak zacsligyi, hanem más rendes vacsoraételeket is fel fognak szolgálni gyűléseinken.

Harmadik barát: Kedves zacsligytársaim az Urban, én világéletemben demokratá voltam és az is akarok maradni, azért az előttem szóló barátom indítványát kiegészíteni kívánom azzal, hogy a zacsligyi ülések szegényebb tagjai részére olcsó lőhust szolgáljanak fel, hogy a gyűlés minél nagyobb látogatottsága biztosítsa legyen.

Zacsligyi: Elfogadják az urak az ímént hallott indítványokat?

Felkiáltások: El, el!!
A gyűlés ezzel a polgármester áttetésével véget ért.

HIREK.

— Mai vezércikkünk. Gróf Mailáth József, a tudós szociálpolitikus, a ki nemes, fenékli gondolkodásra valló altruisztikus elveit nemcsak elméletileg hirdeti, hanem azokat fáradhatatlanul törekszik a gyakorlatban is megvalósítani eme, eredetileg a Budapesti Hírlapban megjelent és lapunkban a szerző engedélyével közzétett cikkében tömör vonásokban reá mutat azokra az okokra, melyek Magyarországon a szocializmus elterjedését előidézték, változja a szocialista-pártok működését, kiterjeszkedik a mostani kormányának a szociálpolitikai jelszavakkal való, elitelendő taktikájára és éles határvonalakkal kijelöli azokat az utakat, melyeken a Magyarország függetlenségéért, szabadságáért, vagyoni jóléteért önzetlenül harcoló magyar polgárságnak és különösen a magyar gazda társadalomnak haladnia kell.

— Kitüntetés. Berczelly Jenőt, a kassai kir. ítélőtábla elnökét a

királyi valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

— Tanügyi áthelyezések. Kovács Dezso tanítóképző intézeti segéd-tanár Bajáról Sárospatakra — Vértessé Ignác állami iskolai tanító Medgyesházáról Mádra helyezettét át.

— Kirendelés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter az izbugyaradványi állami népiszkolához Gere Erzsébet budapesti lakos, okleveles tanítónőt állandó helyettesi minőségben kirendelte.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter Rausz Antal mezőhegyesi és Göröcs Ferenc szerencsi cukorgyári főellenőröket kölesönösen áthelyezte.

— Eljegyzés. Kan Zoltán legyezbényei ev. ref. lelkész e hó 16-án jegyezte el Csillik Margitka úrlányt Tiszánánán.

— Betörési kísérlet. Ovesik András ujhelyi téglavető lakásába egy ösmertelen férfi akart betörni. Már magához is vett néhány tárgyat, a mikor Ovesik észrevette a betörőt és üldözőbe vette. A tolvajnak azonban gyorsabb volt a lába és szerencsésen elmenekült. Futás közben minden lopott holmit eldobált magától.

— Megszokott elmebeteg. Az ujhelyi „Erzsébet” kózkórház elmeosztályából f. hó 20-án reggel 6 órakor megszokott Siimkó Sándor, tápiósági születésű, 23 éves rómkath. vallású cipészegéd. A megszokott elmebetegét kózik.

— Költözött törvényszék. A sátoraljai ujhelyi új törvényszéki palota elkészülvén, a kir. törvényszék elnöke október 25-re tűzte ki az átköltözést. E napokban rabmunkaerővel az összes kir. törvényszéki, telek-könyvi és ügyvétségi irattárt és felszerelést, úgyszintén a fogházbeli felszerelést átviszik az új épületbe. Ugyanezkor szállítják át erős fedeztet alatt a vizsgálati foglyokat a letartóztatásban lévő néket. Valószínű, hogy sok nézője lesz a nem mindennapi karavánnak.

— Figyelemztetés. Sátoraljai ujhely város polgármestere falragaszokan és a lapok utján is értesíti a közönséget, hogy a „Diana” gőz- és kádfürdőben a gőzüzem 1905. október 23-ától, ugyan e hó 26-ik napjának déli 12 órájáig a kazán tisztítási munkálatok miatt szünetelni fog.

— Pályázati hirdetmény. A varranói járásban fekvő sókúti rómk. kath. iskolánál egy 800 korona fizetéssel javadalmazott kántortanítói állás van üresedésben. Pályázati kérvények okt. 28-ig nyújtandók be dr. Schütz Nándor kanonok, sókúti esperes-plébánoshoz.

— A pálinka. A pálinkának köszönheti Lakatos József üstfoltzó cigány, hogy egy töltény jobb kezét ússzeronsolta. Egy kerülővel találkozott Karád körül, a ki megbizta egy fegyvernek a kijavításával. Munka közben annyira bepálinkáztak, hogy a kerülő elfelejtette figyelmeztetni, hogy töltés van a fegyverben, a cigány pedig nem nagyon vetett ügyet rá. Egyszer csak eldőrdült a fegyver és a töltés a cigány kezét súlyosan megsértette, úgy annyira, hogy az ujhelyi közokrházba kellett beszállítani.

— Hajójegy, amelylyel nem lehet utazni. Balogh András ujhelyi nap-számos Amerikába szándékozott utazni. Mielőtt utnak indult volna, egy helybéli leányzóval, Kostán Máriával ösmérkedett meg, aki megtudta szándékát, — eladott Balognak egy birtokában levő német szövegnyomtatványt, mely Vagrofics János nevére volt kiállítva és azt tartalmazta, hogy ha Amerikába kíván menni, melyik hajóval induljon és a hajójegyéért mit fizessen. Balogh

abban a tudatban, hogy az eredeti hajójegyet veszi meg, a német nyomtatványt 50 koronáért megvásárolta. Mások magyarázták meg neki, hogy csak értéktelen papírost vett. Az eladó leányt a rászédett vevő följelentette a rendőrségnél.

— Lovizsgálat. Sátoraljai ujhely város lóállományában előfordult takonykór-ését következtében a városban levő összes lovakat szerdán délelőtt vizsgálta meg Hlavathy Kálmán városi állatorvos. A vizsgálat eredménye kielégítő volt, amennyiben beteg ló nem találtatott.

— Bucusi. Radványban f. hó 15-én vasárnap volt az évi szokásos bucus, melyen dacára a csunya hideg, szeles időnek a vidékről nagyon sok ajtatos hívó sereglett össze. Az ünnepi egyházi szónok Schopp Márton, br. Vécsey Miklós bodrogszerdahelyi kastélyának papja volt; a szent misén gróf Károlyi László kegyur is részt vett. A vidék intelligenciája aztán fényes és gazdag ebédhez ült Csurilla Agoston radványi plébános vendégszerető házában.

— Kutba zuhant ember. Végzetes halálos szerencsétlenség történt f. hó 10-én gróf Károlyi László villyi pusztá tanyáján. Benyó László villyi lakoskustemerrészen leereszkedett egy 25 öles kutba, hogy ellenőrizze a munkások dolgát. Leereszkedés közben az egyensúlyt elveszítve lezuhant és a kut fenekén egy kiálló rud teljesen felnyársalta a szerencsétlen kustumert. Az előhívott uradalmi orvos már csak a halált konstatalta, mire felhúzták. A szerencsétlen ember özvegyet és hét árvt hagyott hátra, gróf Károlyi László saját költségén temettette el, a családja részére pedig évi kegydíjat folyósított.

— Tanitók közgyűlése. A „Zemplénvármegyei ált. tanítóegyesület felső köre” Nagymihályon, az állami kisdudorv termében 1905. október hó 20-án d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart, melyen a tanító egyesület tagjain kívül a tanügyi barátai is megjelenhetnek. Az adminisztratív teendők elintézésén kívül szakfelolvasások is lesznek, melyeket Gosztonyi Mariska, Chira László, László Flóris és Kneiszl Emil állami elemi iskolai tanitónok, illetve tanitók fognak tartani. A közgyűlés után a „Csillag” szállodában közebéd lesz, melyre e hó 23-ig lehet László Flóris tanitónál jelentkezni.

— Szobor leleplezés. Andrásy Franciska grófné megdöcsölt emlékeztetése Rosznyó szabad bányaváros közönsége közadakozásból szobrot emelt. A nemes grófné jóságát és emberszeretét hirdető szobrának 1905. október 29-én délelőtt 11 órakor lesz az ünnepélyes leleplezése. Az ünnepség sorrendje: 1. Megnyitó ének. Beethoven „Isten dicsősége”. Előadja a roznyói püspöki szeminarium énekkara. 2. Ünnepi beszéd. Mondja Markó Sándor dr. kir. tan., a szoborbizottság elnöke. 3. Ének Losonczy „Fohász“-a. Alkalmi szöveglet írta Wahner Géza főgimn. tanár. Előadja a roznyói kath. és ág. hitv. ev. főgimn. egyesített énekkara. 4. Ünnepi óda. Irta és előadja Komoróczy Miklós főgimn. tanár, 5. Alkalmi beszéd. Mondja Sziklay Géza polgármester. 6. Költemény, szavalja Schmedt Mariska kisasszony. 7. Záróének. „Hymnusz.”

— Zemplénvármegye néhai József főherceg szobrának. Zombor város törvényhatósága az iránt kereste

meg az összes törvényhatóságokat, hogy néhai József f. h. g. emlékének Budapestben szoborral leendő megörökítése végett a költségekhez járuljanak hozzá. Zemplénvármegye a megkeresés következtében e szobor költségeire 1000 koronát szavazott meg, mely összeg 5 évi részletben fog a szobor bizottságnak átadni.

— A bodrogszéli vasút és a vármegye. Zemplénvármegye a tervezett bodrogszéli vasút költségeire az útalap terhére részvények ellenében 201000 koronát megszavazott. Ez az összeg 30 éven át lesz törlesztendő és az első részlet csak a részvénytársaság megalakulása után számított 30 nap múlva válik esedékessé.

— A házi barát. A mint a virágok között a bogános, úgy terem a házias életben; a házi barát. A ki barátja a férjnek is, meg az asszonynak is, s kisegíti mindkettőt. Egy ilyen kellemes, kedves házi barát legutóbbi epizódját, melyet sokan ismernek, mert a szereplők társaságbeliek, egyik tudósítónk a következőkben jelenti: Nevek említése nélkül szabad legyen a következő józsi történetet megírnom: Pérfuram régóta gyanakodott arra, hogy kedves neje nagyon is bizalmas a közös háziarattal szemben. Gyanakodott, leskelődött, de bizonyosat nem tudott meg. S mikor az egész város látta már a homlokán ékeskedő dísz, ő még mindig nem érezte a fölösleges teher súlyát. Egy közel mult napon a szokottnál korábban jött haza hivatalából. Csengett. Semmi hang. Végre hosszú várakozás után, kinyílik az ajtó, megjelenik a cseléd és suttogó hangon kéri a férjet, hogy csendesen lépkedjék és halkan beszéljen, mert a nagysága beteg. A férj rosszat sejt. A versekből s regényekből ismert földulási közepette megy életepárja ágyához és Otthelli hangon sziszegi: „Asszony, te megcsaltál engem!” — Az asszony, mint a kibe hálni jár a lélek, bágyadt hangon rebegi: „Hát van lelked, hogy engem, beteg feleségedet, ily lealázó gyanuval gyötressz?” — A férjet nem hatotta meg a hang, mert jól tudta, hogy az asszony akkor apellál a férj nagylelkűségére, ha szeretőjét akarja megmenteni. Mint vére szomjuhozó fenevad, szaglászta közül a szobát (a hálósobát), végre megakadt a szemé az álló ruhafágon. Hirtelen fényes sugár világította meg agyát, odaugrott, széjjel huzta az azon lógó ruhákat s mögötte meglehetősen rendezetlenül töltötben ott állt — a közös házi barát. — Tragikus jelenet következett volna, ha a háziarát nem lett volna a város legmulatósabb cimborájára, a ki állandóan pénzavarban szokott szenvedni s a ki végig pum-polt már minden jó ruháját embert. Most is ez az utóbbi tulajdonsága kerekedett felül benne és a lehető legtermészetesebb hangon így szól a férji jogaiban megsértett baráthoz: „Nem volna vagy husz pengő kölcsön adni való pénzed? Szívességet tennél velem, mert égető szükségem van ez összegre.” — A férjet meg-

Egy doboz „Jvori” levélpapír 50 levél 50 boríték 1 korona.
Kapható: Landesmann Miksa és Társa papirkereskedésében.

lepte a kérelemben rejlő szemtelenség s hírtelen megfélemlített arról, hogy ő a háza becsületén esett fölöt akarta vérről mosni. A házibárát, fülhasználva a férj pillanatnyi elkábultságát, szegény ide, szegény oda, de bizony gyorsan és ügyesen megugrott. — Férjúrám így beszélt el ez ügyet fiskálisának, a ki most fogja a valókeresetet a kikapós menyecske ellen beadni.

— **Ujhely sötétsége.** Két levelet kaptunk a postán, mindkét levél az Ujhelyben uralkodó sötétségről panaszkodik. (Sütét van itt nappal is, Szedő.) Egyik levél a Csalogány-köz, a másik a Zárda-köz sötétségről teszi szövé. Mi a levelek közzétételét szükségtelemnek tartjuk, mert úgy sem vezetne eredményre, Ujhely tanácsa, élén a polgármester ural, szereti a — „sötétséget“ . . . Okuk is lehet talán rá.

— **Róth Vilmos.** rőfös, posztó és divatúru raktárát üzlete felosztása miatt mélyen leszállított áron vég-előrusítja.

— **Kamatfábulás.** Az osztrák-magyar bank igazgatósága esütörtökön tartott ülésében a bank kamatlábát egy egész százalékkal emelte s az most $4\frac{1}{2}$ %-ot tesz ki. A hitel igénybevevőket a bank ezen elhatározása igen érzékenyen sújtja, mert ennek következtében az összes pénzintézetek kénytelenek lesznek a folyósítandó kölcsönöknél az eddig számított kamatlábnál magasabb kamatozatokat szedni.

— **Modern hirdetősi iroda.** Ugy a a beföldön, mint a külföldön előnyösen ismerik az Általános Tudósító hirdetősi osztályt (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek e megbízható iroda útján esküszik az összes reklámjaikat, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmulhatatlan pontossággal teljesítik az összes megbízásokat. Leopold Gyula szorgalma, leleményessége és agilitása megteremtette a gyümölcsét, a mennyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapesten, sőt mint értesülünk, most ismét tetemesen megnagyobbította vállalatát és azt Erzsébet körút 14 szám alá helyezte.

— **Sulyos baleset.** Mészáros Lajos hernádómeti-i származású nap-számost sulyos baleset érte Bodrogkeresztúrbán. Villanypóznák felállításával volt elfoglalva, miközben egy póznára helyezte létráról olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy sulyos belső sérülésekkel hozták a helybeli Erzsébet kórházba.

— **Tanitók fuvarköltésége.** Zemplénvármegye közigazgatási bizottsága a felekezeti tanitók fuvarköltéségei fedezésére a vármegyei közművelődési alap terhére 400 korona évi általánvt szavazott volt meg. Ezt a határozatot azonban a belügyi ügyvivő megsemmisítette, mert erre a törvényhatósági közigazgatási bizottság nem volt illetékes. A vármegye közgyűlése, a hová ez ügy törvény erejénél fogva tartozik, legutóbb tartott közgyűlésében ezt az ügyet tárgyalás alá vette s tekintetbe véve azt, hogy a felekezeti tanitóknak a vármegyei tanitói egyesületbe való belépése, a gyűléseken való részvétele a magyar nemzeti nevelés és hazafias szellem ápolása érdekében kívánatos, a „Zemplénvármegyei tanitói egyesület“ javára 1904—1905 évekre 400—400 koronát megszavazott, mely összeg azon felekezeti tanitók utazási költségei fedezésére lesz fordítandó, kik az egyesület rendes tagjai és az egyesület iránt tartozó mindenemű kötelezettségeiknek mindenkor eleget tesznek.

— **Önálló iparos lehet-e más iparosnak üzletvezetője?** Az életben gyakran látjuk, hogy vannak önálló iparosok, kik saját üzletüket személyesen vezetik, de azért egyidejűleg más iparosnak üzletvezetőjeként szerepelnek, a mi nem ritkán az ipartörvény határozmányainak kijátszása végett történik. Egy konkrét esetről kifolyólag a kereskedelemügyi miniszter azt az elvi határozatot hozta, hogy *önálló iparos, ki saját maga is üzlettel bír s azt személyesen vezeti, egyidejűleg más iparosnak üzletvezetője nem lehet.*

— **Egy 13—18 és egy 9—12 nagyságú (filmre is használható) Dr. Krüger-féle finom fényképező gép teljesen új állapotban potom árért eladó Hol?** megmondja a kiadóhivatal.

— **Iparosokat érdeklő elvi határozatok.** Kályhás és fazekas iparosok a kályhákban és takaréktűzhelyeknek szétszedésénél és összerakásánál a kéményseprő munka körébe eső tisztogatást maguk is elvégezhetik. — Munkakönyv kiállítása nem tagadható meg azon egyöntől, a ki előbbi munkaadójától a tanone szerződés lejártá előtt lépett ugyan ki, de munkaadója a kilépéstől számított 14 nap alatt visszavezetését nem kérte. — A kerületi rendszer elvél össze nem egyeztethető az, hogy ugyanazon kéményseprő mesternek két, sőt több munkakerület adománnyoztassák.

— **A valódi hirnevés Málnási Sicília (székely) gyógyforrásvíz forráktárát Zemplénmegye részére Kassán Novelli Sándor utóda üzlete, Miskolcon: Kovács Herman kereskedelmi ügynök, Vezérképviselő: Kassán: Polák Róbert, Miskolcon: Kovács Herman. Kapható: gyógyszerárakban és fűszerüzletekben. Budapesten forráktár: Lux M. drogueria.**

— **Tanuló felvétetik lapunk kiadóhivatalában.**

Táviratok.

Budapest, okt. 21. d. u. 2 ó.

Egy titkos rendelet.

A Budapesten időző politikuskok és a sajtó vezető férfiai között nagy a főlháborodás a miatt, hogy a „nép-jogok kiterjesztésének“ jelszavával üzemelő kabinet igazságügyi veze-tője titkos rendeletet intézett az ügyészségekhez a sajtótörvények fokozottabb ellenőrzésére intve őket, mely intézkedés a cenzura burkolt létesítését célozza. Ezzel a rendelettel a vezérőlbizottság is foglalkozni fog hétfői ülésében, de állást fognak ellene foglalni a hírlapírók testületei is.

Tisza Jstván kilépése a szabad- elvű pártból.

Politikai körökben befejezettek tartják Tisza Istvának a szabad-
elvűpártból való kilépését. Erre a lépésre az indította Tiszát, hogy volt hívei értésére adták, hogy ők a ma délután Dániel Ernő br. elnökele alatt megalakuló *haladó párt*hoz fognak csatlakozni. Hogy tehát Tisza elejét vegye annak, hogy párt nélküli pártvezér legyen, elhatározta magát a kilépésre. Azt valótlannak jelzik, hogy Tisza a mandátumáról is lemondana. Sőt azt beszélnek, hogy a Fejérváry-kabinet ellen a parlamentben és künn az országban ellenzéki állásponton erős agitációt fog kifejteni.

A haladó párt programja.

A Fejérváry kabinetet támogató magyarországi labancok, akik eddig mint szabad portyázók és lesben álló martalócok várták a szákmányra, mára hirdették nagygyűlésüket, melyen *haladó-párt* néven pártot fognak alakítani és programot fognak összeállítani, amelyet állítólag holnap a sajtó útján közzé is tesznek. Kiváncsiak lehetünk a es. és kir. szabadalmazott elvű új köntösben szereplő régi párt szemfényvesztő programjára. Az új párt elnöküül br. Dániel Ernő van kizemelve, de

az sem lehetetlen, hogy Hieronymi Károly lesz az elnök.

Dési Géza mandátuma.

Dési Géza volt az első a képviselők közül, kik Kristóffy népbolondító terveit fölkarolták. Jutalom fejében ki fogják nevezni államtitkárnak. E kinevezés következtében új választásnak kell magát alávetnie. Kerületében, a biharmegyei Magyar-Cséknén már meg is indultak a választási mozgalmak. Ellenjeltje dr. Adorján Emil nagyváradi ügyvéd lesz 48-as programmal. E fellépéssel az is igazolva lesz, hogy Fejérváryék rosszul spekuláltak, mikor azt hitték, hogy a zsidó Dési kinevezésével az izraelita vallású polgárságot a nemzeti küzdelem további harcától el fogják tántorítani. A felelet erre az aljas háttéri tervre az volt, hogy az ellenzék a Désivel egy vallásos levő Adorján Emil jelölte, a kinek zászlaja körül a választópárokok felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül csoportosulnak, hogy a Bécs érdekeit védő Désit a parlamentből kibuktat-hassák.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

A külföldi áruval szemben a hazai vállalat pártolása mindenkinek hazafiai kötelessége.

Sirkoszoruk

Élővirág koszoruk 5 K.-tól 200 K.-ig
Pálma koszoruk 5 K.-tól 50 K.-ig
Szárított virág koszoruk 1 K.-tól 20 K.-ig.

Koszoruk mind igen finom divatos kúrti mód szerint készülnék.
Helyes időben és jó megérkezésért kezesseget vállalunk.

Eötvös Lajos és Tsai.
kereskedelmi kertesete
Tarcsal. (Zemplén m.)

Előre történt megrendelések előnyben részesülnek.

Kótit László Sátorlajuhelyi

Ajánlom saját készítményű több kiállításon kitüntetett

BORSAJTOIMAT.

Borsajtóim alja egy darab tölgyfából, vasrészei tisztán kovácsolt vasból és aczélból öntött vas kikerüléssel, vannak készítve. — A legegyszerűbb szerkezetű és kezelési, mivel a törköly egy darabban kivehető és a must sem vassal, sem olajjal érintkezésbe nem jön,

Kiváló tisztelettel: KÓTITS LÁSZLÓ.

Élővirág üzlet.

Tisztelettel értesitem a nagydemű közönséget, hogy előzetes megrendelésre *élővirágokból* mindennemű *koszorúkat, virágkosarakat, menyasszonyi és mell-csokrokat* a legdusabb kivitelben készítek.

Ezenkívül ajánlom *vas. mű- és számla-virág kossorúimat.*

Tejes tisztelettel
Bretz Gusztáv.

Újdonság! **Újdonság!**
Óriási megtakarítás!
Minden háziasszony egy kísérelt után állandóan használja a
„PACIFIC“
százaz tojásokészítményt.
Tyuktojás felhasználásával gyártja:
Stroblentz Testvérek
gyár-részvénytársaság.
Budapest, IX. ker., Üllői-ut 89. sz.
A „Pacific“ tojásliszt sült és főtt lésták ugyszintén csukrász-sütemények és fagyaltok készítésénél kitűnően használható és teljesen pótolja a sütésnél és főzésnél a *friss tojássárgáját*. Nem romlik és emélfogva állandó készletben tartható minden háztartásban.
Következő csomagolásokban van forgalomban:
100 gramm ára . . . 2,40 K.
(100 tojás sárgáját helyettesíti)
50 gramm ára . . . 1,20 K.
(80 tojás sárgáját helyettesíti)
25 gramm ára . . . —,60 K.
(40 tojás sárgáját helyettesíti)
4 gramm levélben . . . —1,10 K.
(6 tojás sárgáját helyettesíti)
Kapható minden nagyobb üzlet és csergeüzletben.

Fizetési nehézségeket

kereskedők, gyárosok, hivatalnokok és iparosoknál bármily helyen szakember insolvencia jelentés nélkül jogi tanácsos közreműködésével rendez. A szükséges fedett egyezkedési hitelek megfizetési. Csődök egyezkedése is elvállaltatik.

Bleier, Fried és Társa
budapesti bejegyzett cég
Budapest, Erzsébet-körut 23. sz.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkotórészekől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György-éeg Assigban bárkinék, aki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz

SCHICHTSZAPPAN

(Szarvas vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt
előnyös eredménnyel

bármit mosási célra, ugyanis:
 saját használatra,
 minden ruhaneműnél
 és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az igen előnyösen ismert **Malártsik Pál-féle**

Bor-sajtók szabadalmát

megvettem és azokat gépjavitó műhelyemben készítettem. Ezen gyártmányt, melyet kiváló szakszerűen készítettek, a legmelegebben ajánlom a t. szőlősgazdák figyelmébe. A borsajtókat nagy választékban tartom raktáron.

Kiváló tisztelettel

Reismann Károly

gépjavitó műhelye
 a dohánnyár háta mögött.

Megyei általános bank részvénytársaság
 Sátoraljaújhely

(a járásbíróssággal szemben)

20000.0 korona

teljesen befizetett alaptőkével.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó és jelzálogkölesönöket.

Folyó számla hitelt és **ovadékok** nyújt kedvező feltétellel.

Eszközül 10-től 70 évig terjedő törlesztéses kölcsönt és elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

Áz igazgatóság.

Eladó ház.

A csalógány-utcai házaim akár házanként, akár a funduson álló összes épületekkel eladó.

Értekezni lehet:

Olchváry Lajos

tulajdonossal

B.-Szerdahelyen.

Javaszi és nyári idényre

ajánlom gőzre berendezett évek óta jóhírben fenálló

vegyi ruhatisztító intézetemet

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermekruhaneműket **tisztítáira** u. m. utcai, bál és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás nélkül.

Festésre mindenféle női és férfiruhaneműeket bontás nélkül mindenféle divatos színek megfestésére.

Guvlirozásra női ruhákat

mindenféle szöveteket, selyem, mol, batiszt és krepeket 150 cm. hosszúságig elfogadok.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítatnak és gőzhengeren vasaltatnak. — Himzett kézi munkák is a legolcsóbban tisztítatnak.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtam

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaújhely, Bercsényi-utca,
 saját házában, a fozhállal szemben.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. BUDAPEST, VI. Ó-UTCA 6. Telefon 80—89.

a magyar királyi szab. Oszdtálysorsjáték főúrusítója.

Sürgönycim: Pesti magyar kereskedelmi banknál és Bährkányh Budapest, Folyó számla: a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra bárhol elzalogosított sorsjegyeket saját pénzzemmel kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok. Semmiféle előleges jutalékot nem kérek ugyszintén minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHAZA

BUDAPEST, VI. Ó-UTCA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályú sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendelésit a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyeresémmel azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyeresémmel még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99194	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő-lap.

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a.....számu)
 és ennek árát postautalványval küldöm.)
 kérem utánnenni.)
 Név:.....)
 Lakhely, u. p.)

A nem kívánt tessek áthuzni.

<p>MINDEN HÖLGY ELŐNYE</p> <p>olcsón és a mellett mégis divatosan és elegáns ruházkodni.</p> <p>Saját érdekében</p> <p>kérje ezért díjtaralmu mita-gyjteményünket, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a WIENER MODEN UNION</p> <p>Bécs, I., Schottenring 10</p>	<p>VÉRZENYENSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG</p> <p>gyógyítására ez fröngve gyermekek eröbítésére a leghatékonyabb készítmény a</p> <p>KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erösi, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 4 kor. Kapható gyógyszerházaiban. Postán küldi: KORONA-GYÖGYEZHÉLY Budapest, Mátyás-tér.</p> <p>Császárfürdő</p> <p>Előirányú kénes hevívíz gyógyfürdő paratlan gőzfürdővel. Iszmoderenebb közös és külön iszapfürdőkkel, kompasz ásványvíz-uszodákkal, kórhölgy-vilamos víz-, szeszvona- és napfürdőkkel</p> <p>200 kényelmes lakosztállyal. A legzöldebb kezeltés.</p> <p>téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.</p> <p>Prospektus kívánatrangyen és hérményve</p>	<p>SZIMON ISTVAN FÉLE GYÖGYEREJÜ SÓS-BORSZESZ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ</p>	<p>Szőnyegeket takaró függönyök - bútorszőnyegeket esztétikailagonyók - Szőnyeg készítő S. SCHEIN és társai. WIEN, I., Baummarkt 12. Díjaztalmú képek. ARJEGYZEK ingyen és bérmentve</p> <p>Ön nagyon időának látázik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL</p>
---	--	--	--

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER

Képviselek kerestetnek

SMITH PREMIER N° 5

kezes arjegyzekek ingyen.

A VILÁG LEGJOBB IRÓGEPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE.

használatá Altal. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1'20. K.

Főosztály: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerári. desz hely: Bpest-Erzsébet-körút.

KATZER

Értéksz társaság megóvó-intézet az első és legnagyobb. 1/2 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.

Katzer szórómérai az egész világon el vannak terjedve és előiranguak.

KISS SZERENCSE-FÉLE NAGY VASÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KAROLY és TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

SAKVELEMÉNY.

kiváló összetételű égvényes sós savanyvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyanintén a hűg és ivarszervek hurutos és vérérgáson bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A "Siculia"-forrás belső használatának fürdészel való egyesítése oszlató hatást lejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tudógumókör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvényes nyírkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédeszközt képez az elhízás és idült közsvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosbíró tag. a M. Tud. Akad. tagja. etc. etc.

Székelyi a kézzel tulajdonos: "SICULIA" természetes szénásványos vizek gyár. L. MÁLNÁSFÖRDÖN Hármaszék vm. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÖRDÖ. Fővártárok Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásványos szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ.

az összes közép-iskolákban a legjobbban bevált **MAGYAR KÖRZÖ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Földbirtokosok figyelmébe.

A Franck Henrik Fial-féle kassai pótkávégyár igazgatósága a mezőgazdákknak a cikória-gyökér természetését is ajánlja a vetésforgóba bevenni.

A cikória (katáng gyökér — cichorium inthibus) mély őszi szántást kíván, tehát már mostan ajánljuk a kísérleti mivélésnek szánt talajt még tél előtt előkészítettetni.

A nyers anyag 1906. évben métermázsánként **3 K 80 fill.-nyi** árban 3% sulylevonással **Kassára** a gyárudvarha szállítva, vagy pedig **3 K 50 fill.-nyi** árban **Töketeres és Nagy-Mihály-i** állomáson vétetik át és azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb telvilágosítással szivesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1905. szeptember hó 15-én.

Franck Henrik Fial.

Egyedül valódi THIERRY-féle BALZSAM.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg hat. Tulajdonságai és Utólrérhetően hatású gyógyszer a tüdő és mell betegségeinél, enyhíti a katarrhusot, csillapítja a köpkövést, megszünteti a fájdalmas köhögést, meggyógyítja az idültté vált ilyen betegségeket is. 2. Kitérő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3. Mindenféle lázt alaposan elűz. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor és has minden betegségét, különösen gomorgórsóút, kólikát és calcárisokat. 5. Megszünteti a fájdalmat, gyógyítja az arany erőt és Hämorrhoidát. 6. Hajtó és vértisztító hatása van, tisztítja a vesét, megszünteti a hypochondriát és melnkölőit, erősíti az étvágyat és az emésztést. 7. Kitérő hatása van fogfájásnál, lukas fognál, szájszájnyál és minden fog- és szájbetegeknél, megszünteti a felfűgést és a száj és gyomor rossz szagát. 8. Kitérő szer férgek, pánthika gilestia, epilepszia és nehézkör. 9. Külsőleg csodálatos gyógyszerül szolgál mindenféle seb-nél, új és régini, forradás, orbáné, hőküítés, füstula, ragya, égésieseb, fagyos tagoknál ruh, var és kitéések, kirepedezett durva kéznél stb. megszünteti a fejfájást, fülzúgást, szagfájást, közsvényit, fülfájást stb. a miről a részletes használati utasítás teljes felvilágosítást nyújt. Olyan gyógyszer, melynek semmi esakában különösen influenza-, cholera- és más járvány idején mint első segélynek nem esakad hiányoznia. Figyeljünk mindig a zöld védőjegyre, mint főnebb látható! Cím: **Thierry A. "Védangyal" gyógtára. Prograda bel Rohitach.** 12 kis, vagy 6 kettős üveg ára bérmentve Ausztria-Magyarország minden állomására 5 K. Bosznia-Hercegovinába 12 üveg kis, vagy 6 kettősüveg 5 K-60 f. Kevesebb, mint 12 kis, vagy 6 kettősüveg nem küldetik. Csak a pénz előleges beküldése ellenében vagy utánvétellel.

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Prograda bel Rohitach.

Hamisítványok és hatóságilag nem engedélyezett balzsamok más védőjegygel, vétele és újra eladása törvényileg tilos. Oly rendelések, melyekkel a pénz egyideűleg utalványozva van mindenedek előtt, rögtön elküldetnek.

Az egyedül valódi Thierry-féle centifolia-kenőcs ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csonszu teljesen meggyógyult, utjabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű betegség.

Megakadályozza a vérméregzést, műtétet fölöslegessé tesz.

A valódi centifolia kenőcs alkalmazását nyár: a gyermekgyógyászon asszonyok mellgyúladásánál, a tejfolyás megakadásánál, mellkeményedésnél, orbánéknél, mindanfőle régi bajnál, nyílt láb vagy csondnl, sebeknél, sós csúsz, dagadt lábánál, még csont szund is; ütött-, szurt-, lőtt-, vágott- és zuzottsébeknél; minden idegen test kivetésére, mint: üveg- és faszilánk, homok, vágószér, tűske stb.; minden fekélynél kelevény, karbunkulus, vadképződményeknél, még rákánál is, új és körméregnél hilyagnál sebesedő lábánál, mindennemű égési sebnél, elfagyott tagoknál, a betegnek fekvés okozta fülsébesedésnél, keléséknél a nyakon, vérkeléséknél, a gyermek fülfolyásánál és sebnél stb. Legjobb szer rovarcs pész ellen, tyúkszem ellen. 2 doboznál kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése ellen, vagy utánvétellel. 2 tégely ára 3 K-60 f. Minden tégelybe be kell egyezni lenni a cég nevének "Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Prograda". Egyedül! beszerzési forrás: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Prograda bel Rohitach.**

Teljes meggyözödést szerozhet rögtön arról, hogy Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcsa megbecsülhetően szerék, ha megszerzi a családi tanácsadót, mely több ezer eredeti hálaírat tartalmaz. Ezen könyv megküldése bérmentve történik 40 filléren pénzben vagy bilyegben való beküldése ellenében. A balzsam megrendelőt a könyvet megkapják díjtalanul melkölésé. Az én egyedül valódi készítményeim hamisított és, a hamisítványok árusítóit kérem megnevezni, a büntetőbíróvárszékki intézkedések megtétele végett. Raktár Budapestben **Török József** gyógtára és **Dr. Egger Leo** gyógtára, Vörös L. Lugeo és az őszes gyógyszerárakban.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak **EGGER mellpasztillái,**

az étvágyat nem rontják és kitérő ízűek, Doboza 1 K. és 2 K. **Próbadoz 50 fillér.**

F5- és széküldési raktár **"Nádor" gyógszertár**

Bpest, VI. Véczikörút 17

Éljen!

Egger mellpasztillái csakhamar **meggyógyított.**

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Sátorlajaujhelyben kapható: Kádár Gyula, Kinnessy Péter, Widder Gyula, Homonán: Szekerák Aladár, Fábian Arnold, Nagymihály: Szőlősi Sándor, Tolnay Imre.

